

Poštni Glasnik

Glasilo Obl. organizacije pošt., telegr. in telef. uslužbencev v Ljubljani.

Letnik IX.

V Ljubljani, dne 11. januarja 1929.

2. številka.

Joško Čampa:

Vpliv strokovnih organizacij na socialno politiko

V našem listu smo že pisali o postanku, razvoju in smislu strokovnih organizacij, danes pa hočemo razpravljati o njihovem vplivu na socialno politiko, v naslednjih razpravah pa o bodoči politični koncepciji strokovnih organizacij.

Človeštvo je v zadnjem stoletju, — po svitu jutranje zarje meščanske demokracije — kakor s pesniško besedo radi imenujejo francosko revolucijo, zelo naglo napredovalo v izkustvenih izsledkih znanja in vede. Ni pa preobrazilo globlje svoje duševnosti v skladu z gesli meščanske revolucije: svoboda, enakost, bratstvo. Ta gesla so bila — kar so navadno radikalna gesla vsake revolucije, — bolj pogonsko sredstvo za razgibanje ljudskih instinktov, kakor pa notranje duhovno dozorettje, ki bi bilo zmožno, izklesati človeštvu njegov lastni duhovni obraz kot izraz enakosti med človekom in njegovo dobo. V zgodovini se ponavlja to dejstvo navadno ob vsakem velikem prelomu med dvema dobama. Zato ni na mestu trditve voditeljev ruske revolucije, da je bila Rusija — svet čudnih duhovnih masprotij — na največji sodobno revolucijo pripravljena in da se je revolucionarni duh zgoščal kakor eksplozivna snov že vse stoletje nad ruskim narodom kot nevidno ozračje preteče oplojenih miazmov. Resnica je drugačna. Duhovno dozori človeštvo v celoti za novo dobo navadno šele dolgo po prelomu. In nič paradoksa ni v trditvi, da bo človeštvo duhovno adekvatno objelo in se izživelo v velikem reformatorskem smislu francoske revolucije šele sto let po njenem postanku. Glede ruske revolucije smo sami priča, kako velik je odpor še po desetih letih proti njenim socialnim reformam celo v sami Rusiji. Vidimo pa tudi, da so morale njene reforme žrtvovati mnogo svoje radikalnosti v kompromisih na rovaš konservativnosti.

Motorna gesla so dostikrat daleč od filozofske resnice. Kajti ta gesla so gibalna sila skrajnih dogodkov, med tem ko je filozofska resnica presek povprečne duhovne človeške višine ustaljene dobe. Tako se je tudi po francoski revoluciji hitro izkazala vsa lažnivost nove liberalne svobode ne samo v realnem življenju, ko je osebno pojmovanje svobode prešlo v svobodno gospodarsko konkurenco, kar je imelo za posledico izkoriščanje in zapostavljanje gospodarsko šibkejših, ampak tudi v filozofiji, ki je proglasila absolutno svobodo, enakost in bratstvo za nemogočnost in neresnico. V svojem početku je bila ideja svobode, bratstva in enakosti samo izraz borbe proti fevdalizmu in je služila predrevolucijskemu meščanstvu kot moralna legitimacija, da ima pravico vzeti državno oblast v svoje roke.

Logičen sestav takega pojmovanja državne moči in oblasti je bil temeljno načelo politične demokracije: suverenost naroda. V tem sestavu je bil zapopaden tak ideal sožitja v človeški družbi, ki je značil osamosvojitve narodov. Socialno se javlja meščanska revolucija v posledicah, ki streme za osvobojenjem narodov, ne pa za socialnim osvobojenjem poedincev. Končni cilj in ideal osvobojenega naroda pa je nacionalna

država. Ta ideal je bil gonilna sila narodnih osvobodilnih bojev, kar je značilno za gibanje evropskih narodov zlasti v prvi polovici 19. stoletja. Ta velika gonilna sila je vzdramila narodno zavest tudi v slovenskem narodu in jo dvignila v razmeroma zelo kratki dobi s silno naglico tako visoko, da se zdi kulturni razvoj in končno narodna osvoboditev tako majhnega naroda, stisnjene med velike narode imperialistične Evrope, kakor čudež.

Iz take osnove vznikla revolucija ni mogla roditi koncepcije socialne filozofije današnjih dni, ker niso bila izkristalizirana narodnostna razmerja za trdno osnovo demokracije in ker se je razumevala enakopravnost gospodarsko preveč individualno, pa tudi zato ne, ker so predrevolucijski stanovi tvorili fevdalne kaste, novi stanovi pa še niso bili formirani tako kakor so danes. Današnja socialna struktura je mogla nastati šele po postanku in razvoju imperialistične nacionalne države 19. stoletja, ki je bila dovolj močna, da si je zavajala vso materialno in duševno kulturo. V taki državi se je razvila gornja plast človeške družbe — meščanstvo, ki je edino imelo monopol do ustvarjanja in uživanja kulturnih dobrin. S pomočjo kulture in razvijajoče se tehnike si je pridobilo v državi oblast in je svet gospodarsko organiziralo. Meščanstvo, ki je bilo v absolutistični nacionalni državi 19. stoletja v izpremenjenih razmerah in v drugi obliki v bistvu to, kar so bili privilegirani stanovi v fevdalni dobi, je raz svojo kulturo preziralo vse, kar ni spadalo v njegovo družbo. Priznavalo ni nikomur drugemu kulturne sile razen sebi. To meščanstvo se je še vedno oklepalo popularizirane prosvitljene filozofije 18. stoletja, ki pozna le celoto, suvereni narod, čemur se seveda ni čuditi, če pomislimo, da je zavajevalo baš s to filozofijo zmago nad fevdalnimi stanovi in prevzelo za njimi državno oblast v svoje roke. Nacionalna država 19. stoletja je bila s svojim organiziranim gospodarskim liberalizmom v drugih pogledih za gospodarsko šibkejšo še slabša kakor fevdalizem. Kajti poprej so imeli tudi gospodarsko slabše sloji in stanovi, zlati tisti, katerim so bile delavne roke edina posest, svoje obvezne organizacije, cehe, ki so uživali neko pravno zaščito celo v fevdalni dobi, četudi je obstajala ta zaščita bolj v tradicionalnih pravicah nego v zakonskih določbah. Nasprotno pa nova liberalna država ne priznava obveznih stanovskih organizacij, ker te niso v skladu s svobodo, kakor jo pojmuje država, sloneča na koncepciji narodne suverenosti, torej na celoti. Zato je bila ena izmed temeljnih podlag francoske ustave, sprejete po revoluciji, uničenje vsake vrste korporacij državljanov istega stanu in poklica. Prepovedano je bilo stanovom na novo ustanavljati stanovske organizacije pod katerikoli pretvezo in v katerikoli obliki. Zato so bili razpuščeni cehi, prepovedane stanovske organizacije, štrajki in zadrage. (Vošnjak: Ustava in uprava irskih dežel.)

Toda liberalna država se je morala umakniti pod pritiskom novih gesel demokracije in iz nje izhajajočega socializma, ki je na-

stal kot reakcija na gospodarsko neenakopravnost. Med tem pa so vstajale in se razvijale mogočno stanovske organizacije kot nositeljice idej gospodarsko enakopravno urejene države. Najhitreje in najuspešnejše so se razvijale te organizacije v onih državah, ki so se narodno popolnoma osamosvojile in ki so bile že docela dosegle svojo državno suverenost. Torej v državah, katerim je dala meščanska demokracija ono podlago, na kateri so tvorile po Heglovi filozofski temeljni nacionalno v sebi zaokrožen, a državno «absolutno popoln etični organizem». Njihovo gibanje je bilo izraz borbe, da bodi v narodno osvobojeni in demokratično urejeni državi gospodarsko, t. j. socialno svoboden in enakopraven tudi poedinec. V tej misiji so se razvijale stanovsko-strokovne organizacije kot klice nove državne organizacije. V nekaj desetletjih so se postavile te organizacije po vsem kulturnem svetu v človeški družbi kot zdrav regulator narodnega, državnega in človeškega reda in življenja.

Stanovske organizacije imajo po vseh naprednih državah že dobršen del svoje tradicije, svojo ideologijo v pogledu državno in narodno političnih vprašani, imajo pa tudi svoje pravice in uspehe. Zato se po pravici smatrajo za naslednice in novo podlago bodočih državnih tvorb. Danes je uvedeno po njihovi zaslugi že skoro po vseh državah obvezno delavsko zavarovanje. V Nemčiji imajo obratne svete industrijskih delavcev in kolektivno delovno pogodbo. Na Angliškem so «Trade Unions» silnega pomena v političnem življenju največjega svetovnega imperija. Rusija je uvedla sovjetski sistem — sistem dosledno izvedenega sindikalizma. Tudi italijanski parlament je na neki način sindikaliziran. Ti uspehi strokovno-stanovskih organizacij segajo s svojimi vplivi celo v socialno zaostale države. Tako nastaja nova družba v smislu stanovskega organiziranja, ki bo prerodila bodoče državno in politično življenje in izvedla socializacijo. Temeljno načelo gospodarsko enakopravno urejene države bo slonelo na pravni zaščiti dela kot edini polnovredni dobrini enakopravnega človeka. Na tej osnovi se je že do danes izkristaliziralo precejšnje delovno pravo. Skrbstveni značaj, ki ga je imela do nedavnega socialna politika, prehaja v sodobni moderni državi pod pritiskom stanovsko-strokovnih organizacij v prestižno svojstvo in to zlasti po vojni, ko je socialno-politična zakonodaja zelo obogatela. Brez dosedanje in sedanje borbe strokovnih organizacij bi bila socialna zakonodaja revna in delovni sloji, duševni in ročni, bi bili brezdomno podlegli ogromnemu pritisku gospodarske politike liberalne države, kakršna je nastala in se razvila po «svitu jutranje zarje meščanske demokracije».

Celo v državah, kjer je socialna zakonodaja pod okostjem reakcije, stisnjene v preperelo vzdušje konservativnosti, imajo strokovne organizacije večji vpliv, nego se to na zunaj vidi in misli. Zato nam je strokovno organiziranje nujno potrebno tudi v današnji na videz brezupni dobi ne samo z defenzivnega stališča, nego še bolj kot priprava za bodočo dobo.

Učimo se tujih jezikov!

Kolikor jezikov znaš, toliko glav veljaš, pravi naš stari pregovor. Menda ni stroke, za katero bi te besede bolj veljale, ko za poštno.

Pošta ima stike z vsem svetom, dobiva korespondenco od vseh strani in v vseh mogočih jezikih, pošilja brzojavke v najoddaljenejše kraje, stoji po telegrafu, telefonu in radiu v direktnem stiku s tujimi narodnostmi. Slab poštar je, kdor obvlada samo svoj materni jezik in premnogokrat pride v neprijetno situacijo, če dobi v roke kako pisanje v francoskem, angleškem pa tudi nemškem jeziku, pa mu je španska vas, ker niti malo ne pozna jezika in se mora obračati drugam za pomoč.

Nova šola sicer stremi za tem, da se uvede namesto klasičnih jezikov pouk modernih, a od tega pošta v doglednem času še ne bo imela haska. Službena oblast tudi ne kaže potrebne in zadostne iniciative, da bi svoje osobje zainteresirala za učenje jezikov in mu dala primerno priliko za to. Treba je torej tudi na tem polju poseči po samopomoči.

Kakor na vseh poljih stroke, tako koraka tudi na polju učenja tujih jezikov OPO z dobrim vzgledom sodobno ter navaja svoje članstvo k temu, da se izpopolni v jezikih ter postane tako polnovreden in vodilen član poštno stroke.

Nikakor ni absolutno potrebno, da bi vsak poštar perfektno obvladal ta ali oni tuji jezik, za službo mu zadostuje neko povprečno znanje, katerega si lahko z malim trudom in malimi žrtvami pridobi, ki pa mu bo vendar dalo eminentne koristi ter ga bo dvignilo nad druge povprečne zemljane.

Metode za učenje tujih jezikov so silno številne. Vsaka ima svojo dobro, pa tudi svojo slabo stran in nepoučeni težko zadene metodo, ki njegovi inteligenčni stopnji, njegovim zahtevam in potrebam najbolj odgovarja. Treba mu je v tem pogledu nasveta, demonstracije in to od strokovnjaka.

OPO hoče stati svojemu članstvu tudi pri tem ob strani. Povabila je zastopnika neke velike inozemske institucije za učenje tujih jezikov, da priredi nekaj predavanj za poštarje. In ker je Maribor, kot obmejno mesto glede tujih jezikov najvažnejša točka, se bo vršilo prvo predavanje v Mariboru, in sicer v soboto, dne 12. januarja 1929, ob 20. uri v vestibulu glavne pošte.

Vabimo vse naše mariborske člane, da se tega predavanja polnoštevilno udeležijo ter jim priporočamo, da se zanimajo za tuje jezike ter se s tem še bolj kvalificirajo za mesto, ki ga zavzemajo.

V. K.

Čemu uniforme?*

Od strani članstva je že večkrat padel predlog, naj bi se zahtevalo od poštno uprave uniformiranje poštnih uradnikov. Toda ti glasovi so bili do sedaj precej osamljeni in, kolikor je meni znano, jih organizacija oziroma naš Savez še ni vzel resno v pretesanje. To pač najbrže zato, ker ideja uniformiranja med poštnimi uradniki nima dosti simpatij. Pisec tega članka naprimer ni samo nasprotnik, marveč celo sovražnik vsakega uniformiranja. Službena obleka za poštno uradnike ne znači v bistvu drugega, kakor uniformiranje. Kajti če vpelje poštna uprava tudi za svoje uradnike službene obleke, se bo zgodilo to na podlagi službenega predpisa, pravilnika, ki bo veljal za vse in ki bo predpisoval obvezno nošenje uniforme vsaj v službi. Drugače tega enotno ni mogoče izvesti in bi tudi ne imelo nikakega smisla.

V vsakem, tudi še tako milem uniformiranju pa je zapopaden vedno duh neke kasarnizacije. Ta pa je sistem slepega discipliniranja, ki uklepa ljudi v šablonsko skupino, podrejeno neki tuji avtoriteti, ki je brezosebna, mrzla, tuja in sovražna vsaki individualnosti. Ono pozna samo disciplino celote, zaslužnjem kolektivizmu. Izrastkov individualnosti ne trpi, ker rušijo disciplino, kakor jo pojmuje kasarna, marveč je vsakdo primoran, prilagoditi se tisti povprečnosti, ki jo predpisuje šablona kasarniškega reda.

Sodobno življenje, ki pojmuje osebno svobodo človeka tako, da dopušča možnost individualnega duhovnega razmaha vsakemu človeku, ker le v svobodnem individualnem tekmovanju je mogoč resnični kulturni napredek, — to sodobno življenje je dalo zopet prednost individualnosti in jo obdalo s posebnim kultom. Dosledno temu je moralo zavreči duh kasarne. Mogočna nemška država, o kateri se je po pravici reklo, da je ena sama ogromna kasarna, je morala v novi dobi pasti kot tipični predstavnik na kasarniških načelih urejene družbe. Kasarniški red je agresiven in zato ne-

varen svoji okolici, nevaren najbolj osebni svobodi človeka. Kolikor mora sodobno življenje v zmanjšani obliki še tolerirati duh kasarnizacije, je to še samo iz zunanje obrambnih pogledov države. Toda splošna razorožitev narodov in držav, kar je danes problem mednarodne politike, bo tudi to mejo v doglednem času zožila.

Iz teh načel mora biti vsakdo, ki je duševno razgiban v sodobnosti in svobodi, ki ljubi svojo osebno svobodo in individualnost kot svojo edino resnično lastnino, nasprotnik kasarnizacije in njene uniformiranosti. Saj je res, da samo uniforme poštnih uradnikov same na sebi ne bi imele tako dalekosežnega pomena. Toda recimo, da prodre ista zahteva pri vseh državnih uslužbencih in odtod v vse druge stanove, pa smo že prišli do pravcate kasarne ne samo po uniformi, nego tudi po posledicah, ki bi po psihološki nujnosti privedle vse sloje do kasarniške miselnosti.

Ljudje, ki forsirajo misel uniformiranja poštnih uradnikov, utemeljujejo svojo zahtevo z razlogi, ki, po mojem mnenju, niso dovolj tehtni in utemeljeni. Na videz najmočnejši razlog poteka iz materialnih pogledov. Pa samo na videz. Kajti v resnici je stvar tale: Da bi dala država uniforme brezplačno, poleg redne plače, na to ni niti misliti. Vsaka taka zahteva je brezsmiselna in že v naprej obsojena v neuspeh. Poštnim uradnikom bi bilo materialno pomagano samo v slučaju, ako bi dobili uniforme brezplačno. Pa še v tem slučaju bi je ne hoteli nositi vsi uradniki, ako bi ne bilo to naravnost predpisano. Kajti erarična raševina in okus kroja bi bil gotovo tak, da bi s tako uniformo prav nič ne reprezentirali. Jaz vsaj se lepo zahvalim za take modele uniform a la arestantovska moda.

Da bi pa dobivali uniforme proti plačevanju, četudi v obrokih, iz lastnega žepa, za to bi se pa gotovo lepo zahvalila večina poštnih uradnikov. Da bi mi poštna uprava za moj težko prisluženi denar predpisovala, kako naj se kot svoboden človek oblačim, to bi bilo hujše, nego odtegovanje za poplave. Temu bi se odločno uprl, kajti potem sem še vedno na boljšem, če tigram v

službi civilno obleko, nego da plačujem za slabo blago raznim čifutom, goljufom in nabavnim komisijam težke denarje. Na ta način bi bili mnogo na slabšem, kakor smo sedaj, ko si lahko nabavljamo blago za svoje civilne obleke po svojih gmočnih zmožnostih in po svojem okusu in ko si izbiramo kroj kakor sami hočemo. Danes dobi obleko na obroke vsak poštni uslužbenec, če ne drugače, pa proti kreditu organizacije. Kaj pa doklada za uniforme? Pojdite, pojdite, ali res verujete v to? In ko bi tudi dobili malenkost, bi bilo to pri finančnih razmerah v naši državi vedno nesigurno, od danes do jutri, od enega proračunskega leta do drugega. Saj vidimo, kako in kakšno službeno obleko dobivajo nižji uslužbenci. Zaradi neznatnih in nesigurnih dokladov za obleke riskiramo kvečjemu to, da doklade po par letih izgubimo, uniformiranje pa bi ostalo še naprej, za naš denar seveda. V bistvu bi se to reklo, zmanjšati naše redne prejemke.

Kar pa je drugih razlogov za uniformiranje, so piškavi. Ugleda pri občinstvu uradnik gotovo ne bo dobil zaradi uniforme. **Uniforma še ne dela uradnika**, kakor ne dela obleka človeka. Ugled in avtoriteta zavisi od strokovne kvalifikacije in od taktnega, prijaznega in dostojnega nastopa napram občinstvu. Še danes imamo uradnike, ki mislijo, da je občinstvo zaradi njih tu in ne uradnik zaradi njega. Takim uradnikom tudi uniforma ne bo vrnila izgubljenega ugleda in spoštovanja. Sicer pa ljudstvo ni ravno naklonjeno uniformam.

Tudi zlorab ne bodo preprečile uniforme. Tista bajka, da se vsede tuj, nepošten človek k okencu in kasira denar, je budalost. Ako bi se to kje zgodilo, potem spadajo v zapor uradniki dotične pošte, ker kaj takega se more zgoditi samo ob skrajno neverjetni malomarnosti poštnega osobja. Sicer pa vemo, da je sloviti zločinec Čaruga izvrševal svoje lumparije v orožniški obleki.

Iz vsega tega sledi, da poštni uradniki nimamo nobenega razloga, da sami silimo v militarizacijo in da napravimo iz stanu svobodnih državnih uradnikov — kasarno. Kajti prav iz istih razlogov, zaradi katerih zahtevajo nekateri uradniki uniforme, bi lahko zahtevali tudi, da nam ustanovi država skupno kasarniško menažo. Po tej logiki bi prišli v polovičarski komunistični sistem, ki bi nam nalagal skupno kasarniške dolžnosti, a sami bi se oropali svojih pravic.

V ostalem pa to vprašanje danes ni aktualno. Kaj bi kazali po cestah svoje grupe in šarže, ki bi jih morala uvesti uniforma! Bodimo veseli, da živimo v dobi, ko se lahko vsak duševno bogat in zmožen človek postavi v človeški družbi, ne glede na saržo, tittel in stan tja, kamor zasluži. Ne ubijajmo najdražjega, kar imamo: zavesti svoje osebne vrednosti in cene.

Organizacijo pa iznabimo v to, da si izvajemo splošno tak materialni in moralni položaj, da bomo mogli čim uspešneje bogatiti svojo individualnost na podlagi zahtev in utripa sodobnega življenja ter tako koristiti v plemenitem tekmovanju individualno polnovrednih ljudi celokupnosti. Ne ponižujmo ponosa svojega stanu in organizacije za malovredne drobtinice in surogate polnokrvnega življenja. Č.

Najsrčnejša želja in cilj vsakega poštnega nameščenca mora biti „Poštni dom“

* Objavljamo še članek, ki govori proti uniformam, da slišimo obe strani. Jasno je, da list ne more zavzeti nobenega stališča, dokler ne odloči o stvari organizacija. — Prip. uredništva.

Druga plat zvona o uniformah.

K člankom »Uniforme za uradnike« dovedite, g. urednik, da navedem še en razlog, ki govori za to, da naj se uniforme zopet uvedejo.

Na večjih kolodvorskih poštah, osobito na obmejnih, kjer je intervencija uradnika pri ambulanci, odnosno pri vlakih, ki prevažajo s sodelovanjem železniškega osebja neposredne pisemske sklepe, je dokaj potrebna uniforma. Carinski in finančni organi v uniformi pregledujejo vlake, policija in železničarji ravno tako uniformirani, istotako imajo uniformo nižji poštni uslužbenci. Samo poštni uradniki so brez uniforme. Dogaja se seveda, da uradnika, ko intervenira pri vlakih, zadrži policaj in ga vpraša, kam tako hitro, ker ga ne pozna. Meni pa se je pripetilo, da me je stražnik, ko sem že pol leta opravljal peronsko službo, ustavil, čenavno me je videl vsak dan.

Zato je ne samo v interesu službe, ampak tudi iz mednarodnega vidika potrebno, da so poštni uradniki uniformirani. Seveda se pridružujem izvajanjem in predlogom tov. S. v 35. številki, ker so povsem umestni.

Z.

Pritožna knjiga:

NEDELJSKI POČITEK.

Pravilnik o delovnem času se je z različnimi »izvršilnimi določili« v brzojavnih in tiskanih okrožnicah tako zamotal, da bi bilo treba jurista, ki bi ta vozil lahko razvezal. Prosimo direkcijo, da izda s posebno tiskano okrožnico brez vsakega zasukanja jasn pravilnik, kajti od nas podeželskih poštarijev ne morete zahtevati juridičnih knifov. Tako govori n. pr. člen 5. tega pravilnika o samo dopoldnevni službi, to je od 8. do 12. ure. Kar sem zasledoval, ima morda samo nekaj pošt odprto, kajti za te praznike je pri nas udomačen poslovni čas od 9. do 11. ure. Ljudstvo, ki je že navajeno na te uradne ure, bi se čudilo, počemu je pošta tako dolgo odprta. Pritožili bi se ravno ne, ker pošta nima konkurence, saj ne spadamo pod socialno zaščito o odpiranju in zapiranju trgovin.

Člena 3. in 4. govori o poslovanju s strankami ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. ure. Kako pa je sedaj, ko sta z brzojavno okrožnico ta člena ukinjena? Še nekaj. Po direkcijski odredbi štev. 6334/II.b (okrožnice III/1928) bi morali pismonoše dostavljati ob praznikih vso pošto na deželo. Po pravilniku se počenja delo ob 9. uri, ako pa odidejo dostavljachi na deželo, mora biti uradništvo že ob 8. uri v uradu, da odpravi dostavljache. Menimo, da velja pravilnik o delov. času tudi za dostavljache, ker imajo dostavljachi tudi opravka s strankami. Ali velja za te tudi čas od 9. do 11. ure? Pripominjamo, da je izšla odredba 6334/IIb-28 v februarju, pravilnik pa šele v mesecu marcu 1928. Katero sedaj drži?

Nejasnost odredbe spravi marsikaterikrat pošte v neljub položaj s tem, da si nakopije predstojnik pošte pri uslužbenstvu sovraštvo, pri tem mu pa zaradi nejasnosti odredb ne zna raztolmačiti, zakaj mora vršiti službo. Prosimo tovariše, da podajo še ti svoje mnenje, kako si oni to razlagajo. Najbolje bi pa bilo, da nam naša direkcija da v tej stvari jasn odgovor, ki bo seveda najbolj držal.

NEKVALIFICIRAN NASTOP.

Pri neki večji erarni pošti se je zgodilo pred kratkim tole:

Uradnica, ki ima paketno pošto, je naročila znamke od drugega uradnika, ki zalaga line z vrednostnicami. Ker jih v do-

glednem času ni prejela, je brez sleherne opazke in v vljudnem tonu ponovno zaprosila za znamke, ki jih je potrebovala za frankiranje spremnic. Uradnik-kolega (hvala za take »kolege«) pa jo je nahrulil z izrazom: »smrklja smrkava!»

Tako težko žaljena uradnica je iskala zaščite pri upravniku. Ta jo je potolažil, češ, da bo že rekel prizadetemu uradniku, da kaj takega ne sme več reči. Hvala lepa tudi za tako »posredovanje«. Radovedni smo, kako bi se bilo končalo, ako bi bilo ravno nasprotno: da je rekla gornje prostaške besede naša uradnica — pohlevna gospodična onemu nadutemu uradniku, ki je črpal višjo »izobraženost« po višjih šolah in tečajih.

Ker se obranava ta slučaj baje pri službeni oblasti, prosimo, da se eksemplarično preprečijo taki nekvalificirani izrazi in da se pošlje prizadetega uradnika še v tečaj za spodobno vedenje.

NOVE METODE PRI OCENJANJU.

Najprej moramo povedati to, da smo v načelu proti temu, da se dele pri kvalifikaciji odlični redi kar tja v en dan, ker s tem izgubi ocena svoj smisel in namen. Po drugi strani se pa tudi ne sme iti tako daleč, kakor je šel moj nekdanji profesor matematike, ki je poudarjal: za prav dobro zna samo Bog, za dobro profesor, dijak pa kvečjemu za zadostno. Pri pošti so se dobili tudi že taki predstojniki, ki so se pri ocenjanju ozirali tudi na to, koliko je eden ali drugi »bolj upravičen« do kategorije, katero ima.

Pri največji pošti v Sloveniji smo zaznali, da se je dala splošno priznanima izvrstnima telegrafistu in postalistu, ki sta imela v »strokovni izobrazbi« vedno odlično, letos red »dobro«. Začudena nad to degradacijo sta izvedela, da zasluži v strokovni izobrazbi odlični red samo tisti, ki je odlično uporabljen v vseh panogah poštne, telegrafске in telefonske službe.

Ker nam je to nekaj čisto novega, si usojamo vprašati:

1. Ali je izšlo v tem pogledu kako novo tolmačenje pt. ministrstva in ali se uporablja povsod ta metoda?

2. Če ni izšla taka naredba, kako da se je začela ravno letos in ravno pri tej pošti uvajati? Kako da je prišel ocenjevalec šele po 35 službenih letih na to novo metodo?

3. Če je izšla ali pa ne, kako si predstavljajo naši predstojniki specializirane službe pt. stroke? Ali jim ni znano, da imajo moderne poštne uprave, ki stoje na drugačni višini kakor naša, že zdavnaj ustaljeno prakso, da najboljše telegrafiste itd. specializirajo samo za telegraf, da ne delajo vso svojo službeno dobo nobene druge službe kakor telegraf, pač ravno zato, da se do popolnosti usposobijo za to važno panogo pt. službe? Ali vedo, da imajo tiste uprave — recimo, da je tako velika kakor naša direkcija — 100 telegrafistov, pa od teh 80 res odličnih telegrafistov, dočim jih je pri nas morda 300, dobrih pa samo deset? Ali se zavedajo, da se po tej metodi pravi, da ne more biti nobenega odličnega telegrafista? Kajti, če se uporablja telegrafist pri vseh okencih in pri vseh službah pt. stroke, ne more biti odlični telegrafist, če tudi ima v kvalifikaciji strokovno izobrazbo odlično. Če pa je specializiran samo za telegraf, je lahko odlični telegrafist, če tudi ima baš zaradi specializiranja samo »dobro« v strokovni izobrazbi.

POPRAVEK.

Prosim, gospod urednik, da popravite v »Poštnem glasniku« od 21. decembra 1928. v članku »Zanimivosti iz ljubljanske brz. centrale«, poglavje VI takole:

Res je, da prihaja brz. nadziratelj na Rakek v zimskem času ob 8. uri, v letnem pa

ob 6 in pol, ni pa res, da odhaja že ob 9. uri nazaj domov v Ljubljano. Nasprotno je res, da odhaja v Ljubljano ob 18.20 in večkrat ob 22. uri.

Brz. nadziratelj ni zato na Rakeku, da bo stal pred poštnim uradom in čakal, kdaj bo treba relé postaviti, ampak da vzdržuje brz. in telefonske proge, ki so večji del v prav slabem stanju in katere vzdržuje nadziratelj največ sam. Gospod iz brzojavne centrale bi tudi moral vedeti, da je bilo v l. 1928. na teh progah le malo napak.

Ako je gospod iz brz. centrale videl, kdaj prihaja in odhaja brz. nadz. iz Rakeka, bi moral tudi videti nekega gospoda, ki pride ob 8. v urad, razgrne tuje časopise, jih čita in maže potem. V letnem času se izprehaja pred uradom, v zimskem pa po čakalnici in puši. Večkrat tudi smukne k sosedu v vas.

Abram, brz. nadziratelj na Rakeku.

Pripomba uredništva: Objavljamo gornji popravek, ker nočemo delati nikomur krivice. Besedo ima sedaj dopisnik. Prosimo, da se poročajo listu samo resnične in dokazane stvari. Tako smo se tudi prepričali, da ne drži neka navedba v članku »Zakaj ne funkcionira brzojav?« v isti številki »Poštnega glasnika«. Tam namreč stoji, da se mora brz. nadziratelj, ki hodi v Turjak, peš vrniti v Ljubljano, ker nima brezplačne vozovnice na železnici. Prizadeti brz. nadziratelj se je zgledal v našem uredništvu in nam pokazal temporerko za brezplačno vožnjo na želez. progah Ljubljana—Kočevje in Ljubljana—Trebneje.

Inozemski vestnik.

Indija. Poštna uprava je sklenila pomnožiti poštne urade po vseh. V ta namen je odprla 447 novih pošt in napravila 847 pisemskih nabiralnikov. Avtomobilne poštne zveze so zrastle za 1672 milj. Brzojav se pa ni temu primerno razmahnil zaradi gospodarske krize, ki vlada v deželi.

Japonska. Dne 20. junija so Japonci praznovali 50-letnico, kar je Japonska vstopila v svetovno poštno zvezo. V nje spomin so izdali posebno pisemsko znamko s podobo prvega prometnega ministra. V tej deželi je od leta 1916 zavarovanje državni monopol, ki je v poštni upravi. Konec leta 1926 je bilo 9.500.000 zavarovanih oseb.

Amerika. V Kanadi delajo drugo prekankanadsko brzojavno progno, ki bo 3000 milj dolga; tako se Montreal zveže z Bamfieldom, kjer bo imela nova linija zvezo s pacifiškim kablom.

Ruska. Anketa ljudskih komisarijev za pošto in brzojav je pokazala, da je med nameščenci 676 esperantistov, v samem ljudskem komisariatu 15, na glavni pošti v Moskvi pa 22.

Finska. Od 5. do 9. avgusta l. l. je v Helsingforsu zboroval kongres lucernske sportne internacionale, ki je sklenila, da se bodo vršili esperantski tečaji. Edino možnost za sporazum moramo iskati in najti. Učite se esperanta v vseh deželah. Pisma in objave mednarodnega urada in raznih deželnih zvez morajo biti v esperantskem jeziku.

Nemška republika. Poštni minister misli preurediti poštno upravo. Odpravil bo 22% ministrskih referatov in 14 ravnateljstev. Decentralizacija bo poenostavila uradno poslovanje. Splošne zadeve, ki jih ne bo rešilo ministrstvo, bodo prešle v delokrog centralnega državnega urada. Reforma se bo nanašala tudi na obratovanje krajevnih pošt.

Poljska. Od 1. oktobra l. l. je poštna, brz. in telef. uprava reorganizirana. Pri tem je dosegla številna in solidarna organizacija poštних nameščencev velik uspeh. Med njo in generalnim ravnateljem se je vršil dolg, hud boj, ker je bil gen. ravnatelj velik nasprotnik vsakemu izboljšanju gmotnega stanja poštних nameščencev. Ali navsezadnje je zmagala pravica in gen. ravnatelj se je moral umekniti s svojega udobnega stolčka. Kmalu po njegovem odhodu je vlada predložila načrt zakona, ki ga je vzela poštna organizacija z zadoščenjem v vednost. Poštni minister je naklonjen svojim nameščencem, zato se odpira tovarišem v Poljski perspektiva v boljšo bodočnost.

To in ono.

Novi minister za pošto in brzovav. V novi vladi je prevzel naš resor g. Štefan Savković, doslej v politični javnosti malo znano ime. Odstopivši minister gosp. Bogoljub Kujundžić je bil fin in koncilijanten gospod, ki je skrbel tako za stroko kakor za osobje. Bil je vreden naslednik pokojnega ministra g. Vlajka Kocića. Isto pričakujemo od novega g. ministra, ki je sicer samo zastopnik poštne ministarstva, pa bo uvidel, da je naš resor eden najvažnejših in najdelikatnejših. Pozdravljamo vrhovnega šefa na njegovem visokem mestu.

Prvi družabni večer OPO je privabil okrog 40 tovarišic in tovarišev v salon restavracije Mrak. Ker za prvi nastop nismo vedeli, kakšen bo kaj odziv od strani ljubljanskega članstva, nismo napravili nikakega sporeda ali zabavnih točk. Zdaj, ko smo spoznali, da se ljubljansko članstvo zanima za take prireditve, bomo na prihodnjih družabnih večerih poskrbeli za vsestransko zabavo. Pričakujemo, da jih pride še več, zdaj razen par izjem ni bilo nikogar iz ljubljanskih podružnic in dveh okoliških pošt, marveč samo glavna pošta in direkcija. Mar niso drugod dobili vabil?

Občni zbor Zveze drž. nameštencev se bo vršil v nedeljo, dne 20. januarja 1929 ob 9. uri v beli dvorani hotela Union. Naša organizacija bo zastopana z 21 delegati, sme pa prisostvovati občenemu zboru vsak organiziran drž. uslužbenec.

Koliko je državnih uslužbencev v naši državi? Ker različni političarji se vedno uganjajo demagogijo z bajno visokim številom drž. nameštencev v naši državi, ne bo odveč, če vemo, koliko je resnice na tem. Po osnutku proračuna za proračunsko leto 1929/30 je v naši državi 64.764 uradnikov vseh treh kategorij, 11.695 zvančnikov, 32.775 služiteljev in 11.861 dnevničarjev, skupaj torej 121.095 civilnih držav. uslužbencev. To šte-

vilo za našo državo nikakor ni previsoko, prej prenizko. Saj smo pred kratkim brali v „Poštnem glasniku“, da ima sosedna Madžarska, ki je za polovico manjša, 159.365 državnih uslužbencev.

Vojaških uslužbencev je: častnikov 8051, podčastnikov 11.861 in orožnikov 17.002, skupaj torej 36.914. V stalež uslužbencev je všteti še 2345 uslužbencev direkcije rečne plovitbe v Beogradu. Skupno število vseh civilnih in vojaških drž. uslužbencev je potem takem v naši državi 160.354. Nekateri politični demagogi pa pripovedujejo svojim volilcem bajke, da je samo civilnih drž. uslužbencev v naši državi okrog 220.000 in da požro ti več ko eno tretjino drž. proračuna, kar bi znašalo po letošnjem drž. proračunu več ko 4 milijarde na leto. Čudna je neinformiranost in komodnost državnih poslancev, da se ne potrudijo pogledati niti drž. proračuna in ugotoviti pravih števil.

Avstrijski poštni nameštenci in pasivna resistenca. Avstrijski poštni uslužbenci so v novembru 1928 predložili vladi zahtevo za zvišanje plač. Ker ni hotela vlada o tem nič slišati, so nameštenci stopili 3. decembra 1928 v pasivno resistenco. Jasno je, da je že prvi dan nastal velik zastoj vsega poštnege prometa, ki bi imel zaradi božične dobe katastrofalne posledice, da ni vlada kapitulirala in stopila z zastopniki uradništva v pogajanja. Upravičeni zahtevi nameštencev se je ugodilo tako, da se jim je izplačala po številu službenih let podpora v znesku 30 šilingov (240 dinarjev).

Pogodbena pošta z mesečnimi dohodki 1000 Din, blizu mesta, želim zamenjati z drugo, tudi majhno pošto. — Ponudbe pod »Štajersko« na upravo »Pošt. glasnika«.

Osebnosti.

Postavljeni: Roza Povšić je postavljena za dnevničarko v Mežici.

Napredovali: za pb. ur. II/3 Franja Treven, pb. ur. III/4 na Ljubljani 1; za pb. ur. II/4: Dragica Kuralt v Konjicah, Ana Kos v Loki pri Zidanem mostu, Ivana Bezljaj v Planini pri Rakeku, Marija Koceli in Vladimir Šenk na Mariboru 1, Antonija Cvar na Bledu 2, Regina Prusnik in Karel Arko na Ljubljani 1, Julij Erker, Stanko Pristovšek in Ahačij Vončina na ravnateljstvu ter Roza Schopf v Prelogu, vsi pb. ur. II/5; za pisarja III/3 Frančiška Avšič na ravnateljstvu; za telef. III/3 Ida Jelovšek na Ljubljani 1, obe pripravnici III/4; za zvančnika 3. skupine Ciril Droč v Murski Soboti, dnevničar po čl. 306 fin. zak.; za pripravilke I/9: inž. Stane Podboj pri III. ter. t. t. teh. sekciji v Ljubljani, dr. Vilko Vujčić na Ljubljani 7, Jernej Šturm in Vladimir Zavodnik na Ljubljani 1, vsi zvančniki 3. skupine; za pt. pripravilke II/5: Franjo Gregorič v Brezicah, Alojzij Žorž v Celju, Cvetoslav Jesih v Kranju, Franc Bergant v Novem mestu, Leon Kovačič na Ljubljani 2, Ivan Jošt in Svetolok Miklavčič na Mariboru 1, Ernest Fleischman in Jakob Kukar na Ljubljani 1, vsi zvančniki 3. skupine, ter dnevničarja Ivan Pučel v Guštanju in Ervin Kolbezen na Mariboru 1.

Premešeni: telef. III/3 Pavlina Milavec z Rakeka v Dolenji Logatec in Pavla Kurinčič z Jesenic na Gor. v Ljutomer; priprav. III/4 Kristina Mirtič z Maribora 1 na Maribor 3 in zvan. 3. skupine Karolina Šeme iz Šoštanja v Žiri.

Poroke: pb. ur. II/3 Anica Kunej v Celju se je poročila s hmeljskim komisarjem Josipom Vokom.

Izpite za vodstvo pogodbenih pošt so napravili: Marija Osvald, Josip Terpin in Marija Milavec.

Manufakturna veletrgovina
FELIKS URBANČ, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 1
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevljarških potrebščin
priporoča

Franc Erjavec
Ljubljana, Stari trg št. 11.

Pozor! **RADIO** Pozor!

Poštni nameštenci!

RADIO aparate in potrebščine si lahko nabavite z nakaznico svoje Gospodarske zadruge najugodnejše pri tvrdki

RADIOVAL
Ljubljana, Kongresni trg 3

Na cene ša darila
kupite pri tvrdki

Slavko Rus
Ljubljana, Dunajska c. 9
Zlatnina, ure, srebrnina
China srebrni nastavki

Dobavitelj gospodarske zadruge po tih na meščencev.

POZOR!

Izbor no kanjico pristnega dalmatinskega vina dobiš v **Lasanov** gosti ni **Krsn kov** u. 5 in v **Šiški** pri **Anž** u v. dnik v. cesta 17.
Mr la jedi a. mo ske ribe tur ka kava.
G as. vi. na razpo ago. Priporočata se

BRAČA LASAN

Solidno blago se samo hvali
Solidno blago — najcenejše blago
Pri tovarni

I. I. Naglas, Ljubljana
se o tem vsakdo točno prepriča.

Velika izbira pohištva, zaves in preprog.
Ustanovljeno 1852 Ustanovljeno 1888

TEODOR KORN, Ljubljana
Poljanska cesta 8.
(preje Henrik Korn)

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodovodov in centralna kurjava.

Naprava strelovodov. Kopalniške in klosetne naprave izdelovanje posod iz pločevine za frnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škotel) za konzerve.

NOVA ZALOŽBA
r. z. z. o. z.

Ljubljana, Kongresni trg 19,
in podružnica Nove založbe, prej

I. GIONTINI

Ljubljana, Mestni trg 17.

priporoča v nakup šolske in pisarniške potrebščine, kakor tudi knjige vseh tu- in inozemskih založb.

Z nakaznico Gospodarske zadruge pošt. nam. si nabavite aparate in potrebščine pri

RADIO
FRANC BAR
LJUBLJANA, MESTNI TRG 5.

TEKSTILBAZAR

D. Z. O. Z.

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10.

Velika zaloga manufakturnega blaga

Solidne cene! Solidne cene!
Prodaja tudi na obroke

Najboljši nakup

edino le

v konfekciji DERENDA, Ljubljana
nasproti dramskega gledališča

V veliki izbiri se v m. n. d. vsa o. lačila za moške fan e in cečke osotito zimске suknje krače in dolge obeke za šolarje i. t. d. po brez onkurjenih cenah.

Obleke

za moške, tante in dečke, raglane, površnike, usnjene suknjiče in dežne plašče kupite najceneje pri

Josip Ivančič

Ljubljana, Dunajska cesta št. 7.

Izhaja 1., 11. in 21. v mesecu. Naročnina na leto 24 Din, ozir. 12 Din za pol leta. Oglasi po dogovoru. Čekovni račun št. 11.834. Rokopise je pošiljati uredništvu »Poštnege glasnika« v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravo lista Sv. Jakoba trg 2. Za »Obl. organizacijo pt. uslužbencev v Ljubljani« izdaja in ureja Joško Jakša v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek v Ljubljani.